proLékaře.cz | 6.11.2026

Prim. MUDr. Josef Nedvěd

Narodil se v jihomoravských Ivančicích u Brna 15. prosince 1933. Vyrůstal v malebné vesničce Zbraslavi, uprostřed lesů na začátku Českomoravské vysočiny. Odtud dojížděl do Brna, kde absolvoval svá gymnaziální studia a maturoval v roce 1951. V Brně pak navštěvoval Lékařskou fakultu Masarykovy univerzity, kde v roce 1957 promoval.

Po promoci nastoupil jako sekundární lékař na interní oddělení nemocnice v Karviné-Ráji. Brzy se stal hlavním transfuzním lékařem. Jeho zájem o hematologii a v neposlední řadě i o transfuzní službu ho přímo předurčil k tomu, že byl v roce 1963 pověřen vedením nově zřízeného hematologicko-transfuzního oddělení (HTO) v této nemocnici. HTO v Karviné vedl do roku 1990. Od roku 1990 do roku 2001 vedl jako primář Krajské transfuzní oddělení, pozdější Krevní centrum Fakultní nemocnice v Ostravě.

Jeho práci v oboru ovládala zdravá ctižádost podložená pílí, vysokými odbornými znalostmi a organizačními schopnostmi. HTO v Karviné patřilo pod jeho vedením nesporně k nejlepším. Zatímco v prvních letech se věnoval především klinické hematologii a zvyšování odborné erudice svých spolupracovníků, z nichž nikdo před tím v oboru nepracoval, od konce 60. let už plně dokazoval, že vysokou odbornou úroveň může mít i okresní zařízení. Bývalí kolegové a spolupracovníci dodnes vzpomínají, s jakou vděčností a zaujetím přijímali novinky, sdělované primářem Nedvědem na pravidelných školeních a seminářích, což je nyní, v éře až bezbřehé dostupnosti informací, věc málo představitelná. Maximální pozornost věnoval dárcovství krve, jeho první odborné práce byly zaměřeny na problematiku hepatitidy a prevenci jejího přenosu transfuzními přípravky. V organizačních otázkách věnoval velké úsilí přechodu z placeného dárcovství krve na dárcovství bezplatné. Již v roce zahájení činnosti karvinské transfuzní stanice zde bylo více než 30 % odběrů provedeno bezplatně a tři roky poté, v roce 1966 se stal karvinský okres prvním v tehdejším Severomoravském kraji, kde se za dar krve úplně přestala vyplácet peněžní odměna.

Maximální úsilí věnoval účelné hemoterapii. Nekonečná řada odborných školení i osobních přesvědčování v době, kdy cílená hemoterapie byla pojmem celkem neznámým a v transfuzích obecně převládala plná a nejednou dokonce i plná čerstvá krev, přinesla svoje úspěchy v tom, že se plná krev k transfuzím na okrese stala jevem zcela výjimečným. Zavedení nových transfuzních přípravků si spolu s rozvojem odborných laboratorních služeb vyžádalo rozšíření, adaptaci a přístavbu stávajícího transfuzního oddělení na přelomu osmdesátých let. K transfuznímu oddělení byla připojena hematologická ambulance a hematologické laboratoře, které do té doby byly součástí pracoviště biochemie. Nově vzniklé komplexní hematologicko-transfuzní oddělení v Karviné se tak stalo špičkovým nejen v rámci kraje.

Ve stejném duchu se nesla práce primáře Nedvěda i v Ostravě. Nová situace ve společnosti i ve zdravotnictví vedla k novým požadavkům na odbornou pracovní náplň a nové pracovní postupy jak v laboratořích, tak i ve výrobní části a v práci s dárci krve. Po velmi rozsáhlých adaptačních úpravách a po zajištění nejmodernějšího přístrojového vybavení Krevní centrum plně zajišťuje nejen požadavky Fakultní nemocnice, ale jako vedoucí odborné regionální pracoviště zajišťuje

proLékaře.cz | 6.11.2026

i řadu odborných a výrobních úkolů pro odběrová centra a ostatní HTO v regionu.

Primář Nedvěd za své pracovní éry v Krevním centru FNO také podporoval další rozvoj pracoviště v oblasti hematologie, a to zejména s ohledem na léčbu vrozených koagulopatií. Také díky přístupu primáře Nedvěda má péče o pacienty s hemofilií v ostravském Krevním centru již více než padesátiletou tradici. Rozvoj léčebných hemaferéz, a to jak deplečních výkonů, tak léčebných výměnných plazmaferéz a později imunoadsorpcí, přispěl k propojení klinické části hematologie a transfuzního lékařství s problematikou laboratorní a výrobní a tato synergie na ostravském pracovišti funguje dodnes.

Práce oslavence se však nesoustředila jenom na vlastní pracoviště. Od roku 1985 byl členem komise pro automatizaci v hematologii a transfuzní službě při Ministerstvu zdravotnictví ČSSR a stejnou komisi vedl i v Severomoravském kraji. Od roku 1990 byl členem výboru České hematologické společnosti a později, po osamostatnění transfuzní služby, místopředsedou výboru Společnosti pro transfuzní lékařství. Nespočetný by byl výčet jeho odborných přednášek v rámci nemocnice, okresu a na krajských seminářích. Výběr témat svědčil o jeho širokém rozhledu a vysokých odborných znalostech.

Při výčtu jeho pracovních aktivit však nelze opomenout primáře Nedvěda též jako člověka. Byl a je člověkem pracovitým, pilným a vždy ochotným pomoci jak po stránce odborné, tak i lidské. I ve svém věku je stále medicínsky aktivní, s chutí a elánem se účastní diskusí na odborných akcích, jako správný (a doufejme, že i hrdý) „otec zakladatel“ pravidelně navštěvuje své karvinské pracoviště a živě se zajímá o provoz nejenom HTO, ale i celé nemocnice. Známá je jeho láska k přírodě. Jeho rodná obec Ivančice, spojovaná se jmény Alfonse Muchy a Vladimíra Menšíka, snad předurčila jeho lásku k umění jak slovesnému, tak především výtvarnému.

Milý oslavenče, přejeme Ti do dalších let především hodně zdraví a také tentokrát bychom připojili i přání klidu. Jak Tě ale známe, zůstat dlouho v klidu nevydržíš a jistě si najdeš nové aktivity a koníčky, v nichž Ti přejeme hodně úspěchů. A těšíme se na setkání s Tebou, ať už na transfuzním oddělení v Karviné, na ostravském pracovišti, na hematologickém semináři či někde při nové vernisáži.

Zuzana Čermáková, Daniel Janek